

Nemzeti Múzeum Könyvtára

Budapest.
Múzeum-körút.

ÁRADI ÚJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁR HAVONTA:

Helyben házhoz szállítva 50 fillér
Vidékre postán 70 fillér
Külföldre negyedévre 1 dollár

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Csongrád, Kossuth-tér 9 szám

Hirdetések milliméter soronként 5 fillér
Nyílttér sora 20 fillér
Szöveg, köztíreklám sora 20 fillér

A világ kereskedelmi forgalma.

Irta: *Petheő Kálmán dr.* min. oszt. tanácsos.

A háboru utáni gazdasági elzárkózásnak már 14. évébe léptünk. Politikusok a nemzetközi összefogást és a közös munkát hirdetik, az ó- és újvilágban egyaránt, ugyanakkor, azonban nemhogy megszűnének, de egyre erősödnek a gazdasági válaszfalak emelését célzó kormányintézkedések. Egyre-másra emelték a vámtarifákat és az arany kiáramlását tiltó rendelkezések, valamint a devizaforgalmat szigorúan megszorító rendeletek látnak, jobbra, ma még csak gazdaságilag gyengébb államokban, napvilágot. Itt van az az állapot, amikor a kereskedelmi szerződések, jóformán, semmit sem érnek, mert az államok közötti áruforgalmat nem ezek, hanem inkább az ad hoc árukompensációs megállapodások szabályozzák. A pénzgazdaság helyébe Európában, lassankint, ismét a cseregazdaság lép. Az angol parlamentben a védvamosok jutottak diadalra s Anglia máris szakított a hagyományos szabadkereskedelmi politikával. Az utolsó két év alatt nemcsak Franciaország, hanem az amerikai Egyesült Államok, valamint az angol dominiumok közül Kanada és Ausztrália is még inkább kiépitették védvamos vámtarifáikat. A világgazdaság legnagyobb szenzációja az utóbbi hónapok alatt kétségtelenül az volt, hogy Nagybritannia kénytelen volt a font aranyalapjáról letérni, mert a brit fizetési mérleg passzívvá lett. Ennek közvetlen oka az volt, hogy a kihelyezett *igen nagy angol kölcsönök nem hajthatók be.* Különösen fájlalták az angolok a Németországnak adott kölcsönt, amelyet számos német nagybank és iparvállalat élvezett, s amelyet márholnapra nem lehetett visszavenni. Az aranybázisról való letérésben Angliát azonnal követték azok az északi államok, amelyeknek valutája az angol fonthoz kapcsolódott, így: Dánia, Svédország és Norvégia. Valutavédő és devizakorlátozó rendeleteket léptettek életbe a *központi hatalmakon kívül* és számos európai ország mellett Argentína és Kanada is.

Hogy milyen ma a *világkereskedelmi forgalom* képe, az 1931. évi külkereskedelmi statisztikából fog összevondni, de az, ezek után, nem igen kétséges. A nemzetközi árucseré alakulásáról, ezidő szerint még csak az 1930. évre szóló adatok állanak rendelkezésre. Ezek, az amerikai Egyesült Államok külkereskedelmi intézetének

adatai szerint, az 1930. évben ugy értékben, mint sulyban, jelentékeny visszaesést mutatnak az előző évekhez képest. Az értékek különösen a második félévben mutatnak erős visszaesést, amely több mint 25% volt az előző évnél ez időszakával szemben. Az egész évi visszaesés azonban alatta marad a 20%-nak. Ennek oka az, hogy a legtöbb árucikk, főleg az élelmicikkek és a nyersanyagok világpiaci ára, az egész év folyamán állandóan csökkent. A gyapju világpiaci árcsökkenése már 1928. októberétől jelentkezett. Ugyanez év júliusától, augusztusától csökkent a gyapot, a sárgarépa, a kávé, a nyersbőr, a gabona ára, a cukoré pedig 1929 októberétől. Az 1930. év közepétől a nyersgummi, a kávé, cukor, buza és árpa ára a világpiacon már 50%-kal állott alacsonyabban, mint az előző év időszakában. Közel 30%-os volt az áresés a szőjabab, a gyapot, gyapju, juta, len, kender és a nem réztartalmú fémek, ugyszintén a rozs, a nyersbőr és a tea piacán. Ezt a jelentékeny áresést, részben, a termelés kiterjesztése, részben, spekulációs törekvések meghiu-

solása és nem kis mértékben, a hitel-ellátás nehézségei okozták.

Az amerikai Egyesült Államok külkereskedelmi intézetének hivatalos kiadványa, a Commerce Reports 90 ország külkereskedelmi adatait vizsgálva, arra az eredményre jut, hogy ezeknek az országoknak a külkereskedelmi összforgalma közel 20%-os visszaesést mutat 1930-ban. Ezeknek az államoknak külkereskedelme 98%-át teszi az egész világ nemzetközi árucseréjének, amely érték szerint az 1930. évben 53 milliárd dollár volt az előző évi kerekben 67 milliárd dollárral szemben, vagyis a nemzetközi áruforgalom visszaesése, 1 év alatt az egész értékösszegnek kerekben 1/5 része. Érdekes az a megállapítás az intézetnek, mely szerint a világpiaci árak átlagosan 12%-kal állottak az előző év átlagárai alatt, ami azt mutatja, hogy csak, mint egy felerészben irható az árucseré értékcsökkenése az árak esésének számlájára, felerészben, valóban a világ *fogasztóképességének* erős visszaesése okozta. Feltűnő a visszaesés a mezőgazdasági termékek áralakulásánál, míg az ipari termelés általában nagyobb ellenálló erőt tanusított a rossz gazdasági helyzetben.

Áthelyezik és átépítik a csongrádi hajóhidat.

A képviselőtestület hétfői közgyűlése.

Csongrád megyei város képviselő testülete hétfőn f. hó 7-én délután *Csemegi Gyula* polgármester elnöklése mellett rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlést kevéssel 3 óra után nyitotta meg az elnöklő polgármester. A közgyűlés egyhangulag tudomásul vette Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságának a járási székhely Csongrádon tartása érdekében hozott határozatát. Ugyancsak tudomásul vették a kisgyűlésnek egy haszonbér leszállítása ügyében hozott határozatát. A lényegtelenebb illetőségi ügyek letárgyalása után a közgyűlés a piroskavárosi lakosok kérelmére úgy határozott, hogy a város vezetőségét utasítja, hogy a kereskedelmi miniszteriumhoz forduljon kérelemmel a hétfői piacok engedélyezése iránt. Tudomásul vette a közgyűlés, hogy a piactér kiszélesítési munkálatai megkezdődtek.

Az őszkor 21 gazda között 3300 pengő értékben kiosztott gabona megfizetésére a város készfizető kezességét vállalt a járási gazdasági felügyelőség átírata alapján.

Halász Szabó Dániel bérösszeg elengedése iránti kérelmét, tekintettel a múltba nyújtott engedményekre, elutasította a közgyűlés.

A legfontosabb tárgysorozati pont a hajóhid ügye volt. A közgyűlés az előjáróság előterjesztésére úgy határozott, hogy a hajóhid jobbparti hídfőjét 150 méterrel feljebb helyezik el, (a Győrfős felé) hogy a hid a

víz folyására merőlegesen nyerjen elhelyezést. A hidat egyúttal át is építik. Az áthelyezés és átépítés költségei 22.992 pengő 08 fillért tesznek ki, a költségek fedezésére 15.000 pengőt a városházépítési alaphól vesz két évre kölcsön a város, a többi pedig vámemeléssel és az a hidnál alkalmazottak javadalmazásának csökkentésével fedezik.

A hajóhid áthelyezésének és az ezzel kapcsolatos vámemelésnek engedélyezése iránt a város a kereskedelmi miniszter engedélyét kéri. Az új vámtételek a következők: Nagyobb állatok után (ló, szamár, szarvasmarha) 20 fillér darabonként. Kisebb állatoknál (juh, malac, sertés, borjú) 10 fillér, eddig 8 fillér. Könnyű járművek után (kerékpár, tengely, talicska) 10 fillér, eddig 8 fillér. Motor-kerékpárok után 50 fillér, (volt 40 fillér.) Egy lovas kocsi 40 fillér, (volt 32 fillér.) Két lovas kocsi 70 fillér, (azelőtt 50 fillér.) Három lovas kocsi 80 fillér, (azelőtt 64 fill.) Négy lovas kocsi 1 pengő, (azelőtt 80 fill.) Személyautók 3 pengő, (azelőtt 2 pengő.) Teherautó azelőtt 3 pengő, most 4 pengő. Cséplőgép változatlanul 35 pengő. Gyalogosoknak 4 fillér vámtól kellett fizetniük, a jövőben 8 fillér lesz a vám. Egy kocsin csak 3 személy mehet, 3 személyen felül mindenki köteles a gyalogjárókra megállapított vám átkelési díjat fizetni.

A közgyűlés 28 szavazattal 4 ellenében az előjáróság előterjesztését fogadta el.

Csemegi Gyula polgármester negyed 5 órakor berekesztette a közgyűlést, bejelentve, hogy 5 órakor újabb közgyűlés lesz, amelynek egyetlen tárgya a földmivvelésügyi miniszternek a szőlősgazdák részére szükséges rézgálicért való szavatosság vállalására vonatkozó leirata lesz.

A leirat szerint a gazdák a város garanciája mellett 60 filléres áron kapják a rézgálicot, emelvények árát 1932. november 20-ig

kell kifizetni. Az előjáróság előterjesztése az volt, hogy a város a kezességet nem vállalhatja, mert az elmúlt három esztendőben a város mindenkor vállalta a garanciát, a rézgálicot előjegyzők azonban nem teljesítették pontosan kötelezettségüket és így a városra tetemes kár hárul.

A közgyűlés az előterjesztéshez hozzájárult.

A földmivvelésügyi miniszter levele a csongrádi és a bokrosparti Hangyához.

Vitéz jószáshelyi *Purgly* Emil földmivvelésügyi minisztert kinevezése alkalmából úgy a csongrádi, mint a bokrosparti Hangya Szövetkezet hódoló tisztelettel és meleg szeretettel üdvözölte, mint a magyar gazdaközönség érdekeinek régi és kipróbált harcosát.

A miniszter a csongrádi Hangya üdvözlésére a következő levélben válaszolt:

A Csongrádi Hangya Termelő, Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet t. Igazgatóságának.

Csongrád.

Földmivvelésügyi miniszterre történt kinevezésem alkalmából hozzám juttatott meleghangú jókívánásaitak öszinte örömmel és hálással köszönöm.

A magam részéről is remélem, hogy a nehéz körülmények között vállalt felelősségteljes munkám Isten segítségével a

haza és szegény népünk javára eredményes lesz.

Szívélyes üdvözléssel:
Purgly Emil s. k.

A bokrosparti Hangyához intézett üdvözlő levél a következő:

A Csongrád-Bokrosparti Gazdakör és a Csongrád-Bokrosparti Hangya Szövetkezet igen tisztelt Igazgatóságának!

Csongrád-Bokrospart.

Földmivvelésügyi miniszterre történt kinevezésem alkalmából hozzám intézett meleghangú jókívánásaitak jóleső örömmel és hálással köszönöm.

Biztosíthatom a t. Igazgatóságokat, hogy a tanyai lakosság érdekeit új hivatásomban is mindenkor szem előtt fogom tartani s annak érdekében a lehetőséghez képest a kellő intézkedéseket igyekezni fogok megtenni.

Szívélyes üdvözléssel:
Purgly Emil s. k.

Az ipartestület diszközgyűlése.

A Csongrádi Általános Ipartestület életében nem mindennapi esemény zajlott le vasárnap délután; amikor az 52 éves ipari munkásságáért kitüntetett *Kádár* György szabómesternek az 1931 évi soproni Országos Iparoskongresszus diszközgyűlését diszközgyűlés keretében átnyújtották.

A társadalom az iparosság és a kitüntetett iránti szeretete és megbecsülése jeléül szép számban képviseltette magát a diszközgyűlésen. A hatóság részéről megjelentek: dr. Rásonyi *Papp* Pál városi főügyész, dr. *Kutsera* Ferenc városi főjegyző, dr. *Tekulics* Elemér aljegyző, ipari előadó, *Leykauff* Ágoston főszámvevő, az iparhatóság részéről *Remlinger* Flóris iparhatósági biztos, dr. *Szöke* Jenő közjegyző, az iskolák részéről vitéz *Faragó* János iparosiskolai igazgató, *Boér* Antal és *Palásthy* István el. isk. igaz-

gatók, továbbá az ipartestület köztisztelőiben és szeretetben álló örökös jegyzője, *Boda* Márton.

Kevéssel 2 óra után a jelenlévők éljenzése között érkezett meg az ünnepelt *Kádár* György és helyet foglalt annál a zöld asztalnál, ahol hosszú időközön át mint vezető tag irányító szerepet vitt az egyesület életében.

Az ünnepelt megérkezése után a Dalárda *Kalmár* Illés vezetése mellett elénekelt a Himnusz, majd *Czégényi* Sámuel, az ipartestület elnöke nyitotta meg a diszközgyűlést. Meleg szavakkal üdvözölte a megjelent iparosokat, a hatóság és a testületek képviselőit; a megjelentek és a távollevő iparosok nevében pedig szeretettel üdvözli *Kádár* Györgyöt, aki a csongrádi Ipartestület életében a legelső szerepet játsza (taps, éljenzés), továbbá üdvözli az ünnepeltet dr. alsótakáchi *Farkas*

Budapesti levél.

Ítélet a katonai puccs ügyében.

Kedden délelőtt hirdették ki az ítéletet a katonai puccs ügyében, mely Csongrádon azért is érdeklődésre számíthat, mert a vádlott a múlt ősszel Csongrádon is megfordult s ügyében két csongrádi tanút is kihallgattak.

Maga az ítélet a következő lényegesebb részeket tartalmazza: „Vitéz *Vannay* László bűnös lázadás előidézésére létrejött szövettség vétségében, mert a lakásán és kávéházakban megtartott összejöveteleken oly célból szövetkezett, hogy a közeljövőben a honvédelmi lakományokat, a Studiót, a pályaudvarokat elfoglalja s egyes vezető embereket elfogat. Ezért őt a honvédtörvényszék

6 havi fogházra és lefokozásra ítélte.“

Az ítélet megállapítása szerint a vádlott 18 éves korában került a harctérre, hol többször megbesült. Román fogságba került, majd részt vett a Szegeden megalakult nemzeti hadseregben és a nyugat-magyarországi küzdelmekben. Mindezek oly idegkimerültséget hoztak létre, hogy a Lipótmezőn is 6 hónapig kezelés alatt állott, mignem onnan mint szellemileg teljesen egészségeset bocsátották el.

Később mint leventeoktató működött s részt vett az ellenforradalmi szövetkezetek működésében. Utóbb tiltott politikai érintkezést tartott fenn barátaival. Már 1930-ban felvette a katonai puccsnak és a kormány el-távolításának a tervét. A múlt nyáron Hévízen volt beosztva s innen is levelezett barátaival.

A múlt ősszel Raád Árpáddal leutazott Csongrádra a Piroška-testvérek meglátogatására. (Dr. Piroška Jánost és Piroška Györgyöt tanuként ki is hallgatták).

A biatorbágyi kommunista merénylet után szerinte a kormányt attól kellett féltetni, hogy esetleg egy kommunista kormány váltja fel s ezért a beavatkozásra elérkezettnek látták az időt, bár a tervek nem voltak még teljesen kifejtve.

Az ítélet szerint „a tárgyalás folyamán bizonyítást nem nyert, hogy Csongrádon a Szabadság-pártban levő brigád ezekhez a tervekhez hozzájárult volna“.

Az ítélet szerint „Piroška János nem járult hozzá, hogy kultuszminiszternek delegálják“.

Az ítélet szerint: „Mindez a szövetkezők fantáziájában született meg s komolytalan, a nagyvonalas határán is túlmenő kijelentések voltak csak ezek“.

Ezek az ítéletnek azok a részei, amelyek Csongrádot is említik s amelyeknek lejegyzése szó szerint, gyórsírással készült. P.

Béla főispán, dr. *Csergő* Károly alispán, dr. *Krüger* Aladár országgyűlési képviselő, az Ipartestületek Országos Szövetsége és a mindenki által nagyrabecsült *Sövényházi* Antal ny. polg. isk. igazgató nevében. Az elnök ezután felolvasta dr. *Krüger* Aladár országgyűlési képviselő, az Ipartestületek Országos Szövetsége üdvözlő leveleit és a közben *Csergő* Károly dr. alispántól megérkezett üdvözlő táviratot, majd folytatta ünnepi beszédét és ismertette az ünnepelt életét, az iparosság érdekében kifejtett hasznos munkásságát.

Kádár György 1854-ben született Csongrádon, 1867-ben szabadult, 1871-ben felszabadult és az akkori céhrendszer szabályai szerint vándorutra kelt, hogy tudását kibővítsse; 1878-ban önállóította magát, 1880-ban megnősült, elvette *Szörfi* Etelt, akivel boldog házasságban él és a múlt évben ünnepelték meg házasságuk ötvenedik évfordulóját; részt vett 1884-ben az Ipartestület megalakításában és a székház fölépítések az akkori jegyzővel, *Boda* Mártonnal együtt vagyonukat nyújtották garancia fejében.

A mai nehéz időkben, — folytatta az elnök — amikor az iparosság a legnagyobb nyomorúságban él, nagyon sok *Kádár* Györgyre van szükségünk, mert ezek az emberek tudják az iparosságot összetartani. Ha az iparosság összetart, nemcsak a csongrádi hanem az ország összes iparosai, akkor ez az iparosság erősebb akarattal és hittel nézhet a jövő elé.

Ezután dr. *Rásonyi Papp* Pál emelkedett szóásra és nagyhatású beszédében köszöntötte az ünnepeltet, akinek a hatóság és Csongrád város közönsége nevében átnyújtotta a diszközgyűlést. A megjelentek zúgó tapsal, éljenzéssel és tiszteletük jeléül felállással ünnepelték *Kádár* Györgyöt, aki könnyekig meghatódva vette át a diszközgyűlést.

A Hiszekegy éneklése és az elnök zárószavai után az impozáns és megható diszközgyűlés végetért.

A polgáristák „Kapisztrán“ cserkészcsapata jólsikerült műsoros előadást rendezett vasárnap este.

A polgáristák nagyszerűen prosperáló cserkészcsapata főtisztelendő *Németh* László agilis vezetése mellett az idén is megtartotta a szokásos műkedvelő előadását sok szórakozást és örömet szerezve a lelkes publikumnak.

A műsor most is nagyon változatos volt. A Vidacs-induló éneklése után a Mackó-őrs az egy felvonásos vígjátékot játszotta el sok ügyességgel. A műsorban ez volt legkacagtatóbb szám. Utána a polgári fiúiskola vezet növendékeiből alakult *Turul*-őrs egy „Ne tovább a kaptafánál“ c. három felvonásos vígjátékot adott elő, ez már nagyobb igényűnek látszik, a fiúk nagyszerűen meg tudták eleveníteni egy cipészműhely életét és a nagyvonalas iparos-fiatalemberek jelleme, amely bizony sokszor a nagyvonalas hóbortba és a piperköcségekbe hajlik át — élesen kidomborodott. A darabban szereplők nagy ambícióját meg kell dicsérnünk. A következő szám egy kis csemegét nyújtott, mert a parancsnok vezetésével a mosolygós arcú cserkészfiúk cserkésznotákat énekeltek eszperantó nyelven, mivel a következő évben Gödöllőn megrendezendő világ-jamboreen ez lesz a nemzetközi nyelv és ezen a polgárista cserkész is részt fog venni, már most is nagyon készülnek rá. A cigány a bíró előtt c. egy felvonásban megint a „Turulok“ szerepeltek, különösen a gyerekek nagyon sokat nevettek a sok folttal agyondekorált cigány figuráján. A ráadás a múlt előadásban is nagy sikert arató néger-rövüttanc volt.

Az előadás után a közönség körében elhangzott vélemények szerint, feltűnő az a cserkészies, barátságos szellem, amely összefűzi ennek a csapatnak a tagjait és az elért eredmény valóban nagy értékű, ha mást nem is tekintünk, csak azt, hogy a gyermekek szabad idejét hasznosan kitölti és őket emberi és nemzeti szempontból hasznosan foglalkoztatja.

Olvasson CSONGRÁDI UJSÁGOT!

Nagyszabású közmunkák indulnak a tavasszal.

Az inségakció, amelyet alsótakáchi *Farkas Béla* dr. főispán és *Csergő Károly* dr. alispán irányítottak, és amely a minisztérium megállapítása szerint is az egész országban Csongrádvármegye területén volt a legeredményesebb, végéhez közeledik. A vármegye vezetőinek legfőbb gondját az képezi most, hogy a tavasz beköszöntésével olyan munkalkalmakat biztosítsanak, amelyek elhelyezkedési lehetőséget biztosítanak a tél folyamán tetlenségre kárhoztatott tömegeknek.

Alsótakáchi *Farkas Béla* dr. főispán éppen ezért ismételt fordult felterjesztéssel az illetékes minisztériumokhoz a Körös átvágási munkálatok végrehajtása érdekében, annyira, hogy a munka végrehajtását el is határozták, sőt a szükséges összeget elő is irányozták. Párhuzamosan ezzel a munkával kellene, hogy meginduljon a Körös-Tisza Marosi Ártéri Társulat gátjainak emelési, erősítési munkája is. A társulat erre a célra 200 ezer pengőt tartalékol. A munkát azonban ezzel a költséggel csak akkor tudja végrehajtani, ha az állami feladatot képező Körös átvágási

munka is megindul egyidejűleg, mert ebben az esetben az átvágásnál nyert földmennyiségeket a töltésemelésnél használhatják fel.

Miután a munkálatok Békésvármegyét is érintik. Kedden a munkálatok ügyében Békésvármegye vezetőinek bevonásával nagyfontosságú értekezletet hívott össze *Farkas Béla* dr. főispán. Az értekezlet eredményeképpen a két vármegye vezetői egységesen kéri a kormányt az átvágási munkálatok végrehajtására. A munkálatok Békés és Csongrádvármegye munkanélküli kubikosai nagyrésznél hosszantartó munkaalkalom jutna.

Ugyancsak hatalmas munkalkalmat fog jelenteni a vármegyében az országutak és törvényhatósági utak mentén történő facsemete kiültetés is. Sokezer facsemete kerül a tavasszal kiültetésre, azonkívül több közut szorult javításra is.

Minden remény megvan arra, hogy a vármegye vezetői ismert agilitásukkal biztosítják akciójuk sikerét és a munkálatok végrehajtása megkezdődik mielőtt az időjárás a szabadban való dolgozást lehetővé teszi.

A Csongrádi Általános Ipartestület évi rendes közgyűlése.

A Csongrádi Általános Ipartestület évi rendes közgyűlést három óra után nyitotta meg, *Czégényi Sámuel* ipartestületi elnök üdvözölve a szép számban megjelent ipartestületi tagokat, továbbá *Remlinger Flóris* ipartestületi biztost, dr. *Rásonyi Papp Pál* városi főügyészt, dr. *Tekulics Elemér* ipari előadót és a napirend tárgyalása előtt indítványt tett, hogy akkor, amikor az egész ország kitüntette *Kádár Györgyöt*, a Csongrádi Általános Ipartestület örökös díszelnökéül válassza meg a kitüntetett szabómestert. A közgyűlés az indítványhoz egyhangú lelkesedéssel hozzájárult.

Ezután *Czégényi Sámuel* elnök tette meg évi jelentését; beszámolt az elmúlt év fáradságos, nehéz munkájáról és a vezetőségnek arról az akciójáról, mely a saját hibájukon kívül bajbajutott nélkülöző, szegény iparosok támogatására irányult. Megállapította, hogy a hatóságok részéről a legmesszebbmenő támogatásban részesült az iparosság. Sajnálattal említi meg az elnök beszámolójában, hogy az összetartás és egyetértés helyett egyes ipartestületi tagok a széthuzást szílják, pedig a jelen pillanatban a legnagyobb szükség van arra, hogy ez a széthuzás megszűnjék, mert ez nemcsak az egyén, hanem mindnyájunk érdeke is.

Az elnöki jelentéshez *Joannovits Ferenc* szólt hozzá elsőnek, kifogásolta a vezetőségnek az inségenyhités terén tett lépéseit. *Konc István*, *Vass Bálint* és *Bakos Ferenc* szóltak még hozzá az elnöki jelentéshez. A felszólalások után *Czégényi Sámuel* elnök válaszolt az elhangzottakra, kifejtve azt, hogy az iparosság sajnos nagyon is rá van szorulva a segélyezésre, ez pedig nem lealázó. A vezetőség a legnagyobb tapintattal és körültekintéssel kezelte a segélyezés ügyét.

Ezután a pénztárnok tette meg jelentését, ismertette az elmúlt év pénztári forgalmát és az Ipartestület vagyonmérlegét, a jelentést tudomásul vették.

Majd az 1932. évi pénztári előirányzás következett, melyhez *Vass Bálint* szólt hozzá módosító indítvánnyal. A következő felszólaló *Joannovits Ferenc* volt, aki a tárgysorozattól eltérve, egy régebbi, még múlt évben letárgyalt pénztári ügyekre vonatkozóan tett indítványt. A gyanúsító és vádaskodó felszólalás közben olyan nagy zaj támadt, hogy az elnöki csengő csak nagysokára tudott csendet teremteni. Az elnök meg is vonta a felszó-

— **Elhújasodásnál, köszvényél és cukorbetegségnél** a természetes »**Ferenc József**« keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az a yagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a **Ferenc József** víz kúra nagyon szép eredményre vezet. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszertárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

lalótól a szót. A pénztári előirányzást *Vass Bálint*nak a tisztviselők tiszteletdíjának redukálására vonatkozó módosító indítványával együtt elfogadták.

A kilépő előjárásági tagok megválasztása körül szintén hatalmas lármá támadt, amit csak az elnök erélyes és mindkét pártot fékentartó fellépésével tudott lecsendesíteni.

Végül az indítványok letárgyalására került volna a sor. Négy indítvány érkezett be, minthogy azonban a 10 aláíró közül csak 6 volt jelen, az elnök az indítványokat nem engedhette tárgyalni és csak a bognároktól a vezetőséghez érkezett kérelmet tárgyalta. A bognármesterek a közgyűlés hozzájárulását kérték ahhoz, hogy a gazdasági népiszkola keretében működő bognár szaktanfolyamot a minisztérium szüntesse be, mert a tanfolyam fennállása a helybeli bognáriparosok megélhetését veszélyezteti. A közgyűlés hozzájárult.

Ezután az elnök néhány szóval befejezte a gyűlést.

H I R E K.

— **Népművelési mozielőadások Csongrád vármegyében.** Vármegyénk törvényhatósági Iskolán kívüli Népművelési Bizottsága a Szegedi Alföldkutató Bizottsággal érdekes kísérleteket folytat a keskeny filmnek a népművelési tevékenységben való felhasználására. Az Alföldkutató Bizottság által beszerzett, autóra szerelhető készülék segítségével a két bizottság most oly községekben rendez ismeret terjesztő film-előadásokat, ahol nincs villanyvilágítás. Tegnap Tápén volt az első előadás amelyen *Rübner József* vármegyei népművelési titkár ismertette az egyre fejlődő gépkultúrát, amely Magyarország gazdáit is arra kényszeríti majd, hogy gazdálkodásukat új, modern alapokra fektessék. A bevezető előadás után a gépzemű amerikai buzatermelést bemutató film pergett le. Az igen nagy számban megjelent hallgatóság nagyon szívesen fogadta a modern és elmélyülő népművelésnek ezt a formáját, az előadást nagy figyelemmel hallgatták és ilyen előadások gyakori rendezését kérték. Folyó hó 10-én Algyőn, 11-én délután 3 órakor Szegváron, 6 órakor Mindszenten, 12-én Sándorfalván rendeznek ilyen előadásokat a teljes harmóniával összedolgozó vármegyei Népművelési Bizottság és az Alföldkutató Bizottság.

Ipáros és olvasó körök

látogatottsága attól függ, hogy érzik ott magukat a tagok. Ahol rádió van, oda többen járnak. Egyesületeknek is igen alkalmas a 3+1 lámpás, hangszóróval egybeépített 7033-as Orion rádió.

Gyártja: **Orion Izzólámpagyár.**

— »**Adósvédelem újabb törvényeinkben**« című cikkünk folytatását anyagtorlódás miatt a vasárnapi számunkban közöljük.

— **Előadás a Kereskedők Együletében.** Megirtuk annakidején, hogy a Kereskedők Egylete február hó 28-ára nagyfontosságú előadás tartását vette tervbe, az előadás azonban az előadó megbetegedése miatt elmaradt. Az előadást most vasárnap, folyó hó 13-án fogja megtartani Tompos Albert dr. a szegedi vegykereskedési előadás vegyész. Az előadás tárgya tudvalevően az élelmiszerhamisításokra fog vonatkozni és arra az egyesület vezetősége ezen az uton is meghívja ugy az érdekelt fűszer- és élelmiszerkereskedőket, mint az érdeklődőket.

— **A kerületi szintársulat március 15-től Csongrádon tart előadásokat.** A múlt év augusztusában a szintársulatok kerületi beosztásának megállapítása során Csongrádot a győri szinikerületbe osztották be, kötelezve a győri kerület direktorát, az ország egyik legjobb és legnagyobb társulatát szervező Halmi Jenő igazgatót arra, hogy hathetes előadás sorozatot tartson Csongrádon. A társulat március 15-től április 27-ig tart előadásokat a városban, s a bérletek gyűjtésére a társulat titkája, T. Papp Nelli már megérkezett a városba és a valóban alacsony áron megszabott bérletek gyűjtése végett felkeresi a régi bérleteseket, kéri azonban mind azokat, akik a kedvezményes bérletekre igényt tartanak, de akiket bármi okból fel nem kereshetné, bérletre való igényüket a Magyar Királyban jelentsék be.

— **A háború és a rádió.** A távoli Keleten fellángolt új háborúban a technika legmodernebb eszközeivel pusztítják egymást az emberek. Szomorú, hogy a technika fejlődését ilyen irányban, s nem az emberiség javára használják fel. Hogy gazdasági és kultur szempontból mit jelent az emberiség számára az, hogy egy-egy fontosabb találmányt a helyes irányba fejlesztenek, legjobban a rádió bizonyítja. Alig 10 év alatt minden országban hatalmas, virágzó iparágga fejlődött és millióknak ad kenyeret. Az egész világon hozzáférhető számítás szerint 80 millió rádió készülék működik. Ha egy-egy készülékre átlag három hallgatót számítunk, ez 240 millió rádióhallgatónak felel meg. Ehhez a nagy eredményhez természetesen a rádió fejlődése is hozzájárult. Például az 5+1 lámpás dinamikus hangszóróval egybeépített 7050-es Orion rádió mindazt az előnyt és kényelmet nyújtja, amit egy készüléknél a modern rádiók megkívánálnak. Egy tárcsával kezelhető, nem kell hozzá antenna, sem földvezeték, csupán a hálózati konnektorba kapcsolandó, tehát működésben nincs helyhez kötve.

— **Vasárnap a SzMTK birkozóival mérkőznek a csongrádi birkozók.** Annak idején beszámoltunk a SzMTK birkozóival szemben elért eredményről, amely a szentesiek részéről jól végződött. A revánsmérkőzést most vasárnap, március 13-án tartják meg Csongrádon a Magyar Király szálló nagytermében. A tréningek már nagyon folynak és a Szegedi Vasutasok ellen elért eredmény után itélve a vasárnapi mérkőzés a legszebb eredménnyel biztat bennünket.

— **A csongrádi m. kir. téli gazdasági miniszter március hó 13-ára, vasárnapra tűzte ki.** A vizsga délelőtt 9 órakor kezdődik, 11 órakor az Ifjusági Önképző Gazdakör diszkozyűlést tart. Ugyanezen a napon a tanulók által az idei télen készített háziipari tárgyakkal kiállítás lesz. A kiállítás megtekintése díjtalan. Ugy a vizsgára mint a diszkozyűlésre a tantúgy barátait szívesen látja az intézet igazgatósága.

MEGHÍVÓ.

A Csongrád és Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

40-ik évi

rendes közgyűlését

1932. évi március hó 20. napján délelőtt 10 órakor az intézet hivatalos helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat: 1. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság választása. 2. Az igazgatóság jelentése az 1931. évről és a zárszámadások előterjesztése. 3. A felügyelőbizottság jelentése. 4. Határozathozatal az évi nyereség felosztásáról és a felmentvények megadásáról. 5. Az alapszabályok 55. §-ának módosítása. 6. A felügyelőbizottság választása. 7. Az alapszabályok értelmében benyújtandó indítványok tárgyalása.

Csongrád, 1932. március 4.

Dr. Schandl Károly

közgyűlési elnök.

Az alapszabályok 30. §-ának rendelkezése szerint: „A közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazott által csak azon részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, akinek részvénye a közgyűlés megtartását legalább harminc nappal megelőzőleg nevére átiratott és a közgyűlés napja előtt legalább három nappal a társaság pénztáránál a le nem járt szelvényekkel együtt letétbe helyeztetett”.

A módosítandó alapszabály új szövege: 55. §. A betétek utáni kamatlábat időről-időre az igazgatóság állapítja meg, amely a 45. §. 2. pontja rendelkezésének megfelelőleg jogosított a kamatok féltvenkénti tökéltése tekintetében intézkedni és a felmondások határidejét megállapítani. A betétek kamatozása stb. (többi rész változatlan).

Mérleg számla: 1931. december 31-én. Vagyon: Készpénz P 7625.88. Pénzüntézeteknél fennálló követelések P 652.08. Értékpapírok P 5320.78. Váltótárca P 1,026.822.—. Adósok P 15,376.94. Jelzálogos kötelezvénykölcsonők P 50.265.—. Intézeti ház 35.000.—. Berendezés P 1.—. Összesen P 1,141.063.68. Teher: Részvénytőke P 90.000.—. Rendes tartalék P 40.056.50. Betétek P 566.267.04. Hitelezők P 2601.50. Viszontleszámitott váltók P 396.135.—. Fel nem vett osztalék P 288.—. Egyéb tehertertelek P 1056.60. Átmenő tételek P 32.859.04. Nyereség P 11.800.—. Összesen P 1,141.063.68.

Veszteség-nyereség számla: 1931. december 31-én. Veszteség: Betétkamat P 47.418.54. Viszontleszámitott váltó kamat P 36.869.94. Adók és illetékek P 19.044.72. Igazgatóság és felügyelő bizottság illetménye P 2248.—. Személyzet illetménye P 18.740.—. Üzleti költségek P 9780.27. Leírás értékpapírokból P 451.60. Nyereség P 11.800.—. Összesen P 146.353.07.—. Nyereség: Kamatjövodelem értékpapírok után P 448.11. Leszámitott váltók után P 125.390.24. Folyószámlai adósok kamata P 5175.71. Jelzálogos kötelezvénykölcsonők után P 5534.99. Jutalékok és díjak P 47.20. Intézetiház bérjövodelme P 8757.58. Nyereség áthozat mult évről P 999.24. Összesen P 146.353.07.

Igazgatóság.

Ezen mérleg- és veszteség-nyereség számlát megvizsgálta és helyesnek találta a

Felügyelőbizottság.

ANYAKÖNYVI KIVONAT

1932. febr. 28-tól — márc. 5-ig bezárólag.

Születések:

Vincze Rozália, Szolnoki Franciska, Bálint Etelka Mária, Pusztai Gizella, Bagi Sándor, Kerekes János, Kocsán József.

Eljegyzés:

Szabó József és Kelemen Ágnes.

Házasságkötések:

Kovács István Mernyó Etelka Rózával, Frindt Béla Piroska Erzsébet Máriával.

Halálozások:

Palásti István 47 éves, Kapus József 58 éves, Forgó Mária 9 hó, Kiss Anna Piroska 1 hó, öz. Molnár Istvánné Kovács Mária 76 éves, Dávid Mihályné Botlik Margit 22 éves, Gyánti József 87 éves, öz. Páli Mihályné Kovács Franciska 79 éves, Százaz Antal 42 éves, Sági Lajos 56 éves, öz. Löwy Józsefné Schönfeld Rozália 81 éves, Varga Mihály 23 éves, öz. Varga Rudolfné Szőke Mária 77 éves, Kódor István 3 hó, öz. Gulicska Ferencné Nagytistók Luca 70 éves, Szabó Margit 24 éves, Géczy Mislovszka György 6 hó, Szabó Kálmánné Huszka Terézia 79 éves.

1366—1932. vgt. szám.

Árverési hirdetmény.

Dr. Vida Sándor csongrádi ügyvéd által képviselt ifj. Pusztai István csongrádi lakos javára csongrádi lakos ellen 431 P 49 f tőke és több követelés járulékaik erejéig a csongrádi kir. járásbíró 1931. évi P 3884/3 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1931. évi december hó 31-én lefoglalt 1600 P-re becsült ingóságokra a csongrádi kir. járásbíró fenti számú végzésével az árverés elrendeltét, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a következő megnevezett ügyv. által képviselt, továbbá a foglalási jökönyvből ki nem tűnő, más foglaltatok javára is az árverés megtartását elrendelem de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatban nincs, — végrehajtást szenvedő lakásán Csongrádon Mámáidűlő 890. sz. a. tanyán leendő megtartására határidőül 1932. évi április hó 22. napjának d. u. 3 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt 1 hengszék, 1 köles hántó, 1 motor s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít.

Csongrád, 1932. évi március hó 8.

Szentmiklóssy András

kir. járásbírói végrehajtó.

Budapesti rádióműsor:

Rendszeres hétköznapi leadások: 9.30 Hírek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Déli harangszó, időjárásjelentés, hírek. 1 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.45 Hírek, élelmiszerárak, árfolyamhírek. 4.45 Időjelzés, időjárás-, vízállásjelentés, hírek.

Márc. 10. csütörtök.

9.15 Hangv. — 12.05 Cigányzene. — 4 B. Czeke Vilma meséi. — 5 A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióleadássorozata. — 5.30 Radosné Bock Hilda bécsi dalokat énekel. — 6.10 Angol nyelvoktatás. — 6.40 Lázár Andor dr. előadása. — 7.10 Szalonzene. — 8.15 Tungsram-hangv. — 9.30 Pontos időjelzés, hírek. — 10.30 Időjárásjelentés, ügétversenyeredmények. — Majd szalonzene.

Márc. 11. péntek.

9.15 Kvintetthangv. — 12.05 Gramofonhangv. — 4 Az első találkozás. — 5 Cigányzene. — 6 Turchányi István felolvasása. — 6.30 A Budapesti Polgári Dalkör hangv. — 7.15 Az operett fejlődése. — 8.45 A rádió külügyi negyedórja. — 9 Heimlich Lajos zongorahangv. — 10 Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. — Majd cigányzene.

Márc. 12. szombat.

9.15 Az Országos Postászenekar hangv. — 12.05 Szalonzene. — 4 A Rádióélet gyermek játszóórja. — 5 Másfél óra könnyűzene. — 6.30 Mit üzen a rádió. — 7.15 Cigányzene. — 8.15 Bábjáték. Szinmű 4 felv. — Utána pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés. — Majd gramofonhangv.

Felolvas szerkesztő: Bartoss Károly.

Felolvas kiadó: Szilber J. Antal.

Nyomatott a lapulajdonos Szilber J. Antal könyvnyomdájában.

Apróhirdetések

Kossuth F. u. 9. sz. alatt utcai lakás van kiadó. Érdeklődni ugyanott. 3-2

41 hold szántó, melyből 10 hold kaszáló, műút mellett, 4 tanyaépülettel 20.000 pengőért eladó. Cim a kiadóhivatalban. x61

Szentháromság-tér 13. sz. ház eladó, ugyanott 2 szobás lakás május 1-ére kiadó. 4-2

Egy jóra való ügyes leány felvétetik Kaszánitzky Gyulánál. 2-2

Justh Gyula utca 54. számú ház külsőfele sürgősen eladó. x8

A Keresztény Gözmalomnál vetőmag árpa kapható. 2-5

Jókai Mór-utca 39. szám alatt 1 esetleg 2 szobás lakás kiadó. 2-2

Fajtiszta yorksiri apaállat olcsón eladó Kis-kunfélegyházán. Brassó-ut 5. sz. 2-2

Szent Imre utca 4. sz. ház eladó. Értekezés ugyanott. 8-5

Halpiac utca 5. sz. házban, villanyvilágítás és víz bevezetéssel 2 szobás lakás mellékkeliségekkel kiadó. 3cs3

Iskola utca 10. sz. alatt 2 szobás lakás mellékkeliségekkel kiadó és azonnal elfoglalható. 5-4

Egy kis takaréktűzhely eladó Réti János utca 16. 4-3

Károly-köz 3. számú ház eladó. Értekezés Kossuth-tér 9. 9-6

Hosszu-utca 36. sz. ház és egy jókarban lévő női varrógép eladó. Értekezni lehet Pacsirta-utca 32. sz. 9-3

Keller István közeli tanyájára tanyást keres. Érdeklődés ugyanott. 2-2

Iskola-utca 10. szám alatt nagyobb mennyiségű szalma eladó. 5-2

Forgó G. Istvánnál Hunyadi-tér 3 sz. alatt naponta 40—50 db. friss csiraképes, ültetésre alkalmas tojás kapható. A 80 darab számozott lábgyűrűs, három éven keresztül csapófészekkel ellenőrzött, legjobb tojó, kitevényszet magyar parlagi tyukokból álló tyuktenyészet megtekinthető. 3-3

Csemegi-utca 26. sz. alatt trágya eladó. 2-2

A Kilencesben Mezei szomszédságában 7 és 1 negyed hold föld kis cserepes tanyával, 320 gyümölcsfával, 1 hold hereföld és buzavetéssel eladó. Értekezni lehet Szentháromság-tér 17. 4-2

Justh Gyula utca 25. számú ház eladó. Értekezés ünnep és hetipiacos napokon ugyanott. 3-1

Réti János-utca 13. sz. alatt 3 szobás lakás mellékkeliségekkel kiadó. 3-1

100 q akácfá kisebb nagyobb mennyiségben métermázsánként 3 P 40 fillér árban eladó. Cim a kiadóban. 2-1

Két hold Patikaföld a szegedi műút mellett Gulyás Ábel szomszédságában eladó. Értekezés Iskola-utca 16. sz. 2-1

Mária uton 1 1/2 hold szőlő, a Keselyes uton 1 hold föld bevetve eladó. Értekezés Zsinór-utca 52. 2-1

6 hold föld a szántói dűlőben tanyával együtt haszonbérbe kiadó. Értekezés Nagymező-utca 16. sz. 2-1

Udvari szoba és konyha azonnal kiadó. Réti J. utca 9. sz. 2-1

Hosszu-utca 12. szám alatt a Gubisi-féle jóforgalmu üzlethelyiség kiadó. 4v1

Egy különbejáratu félház belsőfele és 400 □-öl szőlő a Mária közelében eladó. Értekezés Fohász-utca 21. 2-1